

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

VERKIEZINGSPROGRAMMA 82-86
(PROGRAMMASAMENVATTING VOOR ALLOCHTONEN)
OMZIEN NAAR ELKAAR

Inhoud

pagina

Inleiding

Hoofdstuk:	1. Vrede en veiligheid.	1
	2. Binnenlands beleid.	2
	3. Onderwijs.	3
	4. Sociaal-ekonomisch beleid.	4
	5. Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Stadsvernieuwing	5
	8. Welzijn.	6
	9. Justitie.	7

N.B. 'Traditiegetrouw' zijn in de tekst van het program mannelijke woordvormen en 'hij' gebruikt, waar ook vrouwen bedoeld zijn.

De kostprijs van dit boekje bedraagt f 1,—.
Het gironummer waarop bijdragen voor het verkiezingsfonds gestort kunnen worden luidt: 559552 t.n.v. EVP, Amersfoort.

Vrede en veiligheid

1.1 Buitenlands beleid.

- 1-1-1 Een internationale samenleving waarin gerechtigheid de norm is en waar dus vrede kan heersen tussen de volkeren en waar vertrouwen en solidariteit de plaats innemen van wantrouwen, machtsmisbruik en onderdrukking, vraagt om een duidelijke **internationale rechtsorde**, waarbij de VN de hoeksteen dient te zijn van een vreedzame wereldpolitiek, en niet de NAVO en het Warschaupakt.
- 1-1-2 In zulk een rechtsorde dienen de volkeren elkaar te erkennen als gelijk-berechtigde partners, de handhaving van de mensenrechten gewaarborgd te worden en het denken in machtsblokken (politiek, economisch en militair) te worden afgewezen.
Daarom dient Nederland naar vermogen te bevorderen, dat het veto-recht, waarmee enkele landen internationale besluiten kunnen blokkeren, wordt afgeschaft.
- 1-1-8 Kulturele uitwisseling van verschillende bevolkingsgroepen, met name ook van jongeren, moet sterk worden bevorderd, om op die wijze het wederzijdse beeld van volken, bijv. in Oost- en West-Europa, te verbeteren.

Europese Gemeenschap

- 1-1-9 Nederland zal het initiatief moeten nemen tot het vaststellen van internationale rechtsregels t.a.v. de gedragingen van multinationale ondernemingen, met name ook in de ontwikkelingslanden. Gedragingen in strijd met deze rechtsregels moeten kunnen worden voorgelegd aan een hiervoor op te richten internationaal Hof van Appel, dat bevoegd is om vonnissen en strafmaatregelen op te leggen en te laten uitvoeren. De vonnissen van dit Hof moeten worden gepubliceerd.

Mensenrechten

- 1-1-14 Vrede en Gerechtigheid maken een menswaardig bestaan voor ieder individueel persoon pas echt mogelijk. Ieder mens hoort minimaal voorzien te zijn van zijn eerste levensbehoeften, zich in vrijheid te kunnen ontplooiën, en mee te kunnen beslissen in de samenleving.
- 1-1-16 Bescherming van de mens behoort een belangrijk en geïntegreerd onderdeel van het buitenlands- en ontwikkelingsbeleid te zijn. Aktief verzet tegen elke vorm van diskriminatie, racisme of geweldpleging, waar ook ter wereld, is een eerste vereiste. Wijken voor enige vorm van chantage kan daarbij niet worden gedoogd.
- 1-1-17 T.a.v. die landen, waarmee wij bijzondere kulturele, politieke of economische betrekkingen onderhouden, zal een verhoogde activiteit moeten worden ontwikkeld.
- 1-1-19 Tegen landen waar de overheid schending van mensenrechten pleegt of gedoogt, zoals verdwijningen, politieke moorden of martelingen, dienen ernstige stappen te worden overwogen.
In de Universele Verklaring van de rechten van de mens dient een bepaling te worden opgenomen, die het recht waarborgt op leven volgens de eigen seksuele geaardheid.

2. Binnenlands beleid

Handhaving en versterking van de parlementaire democratie is een eerste vereiste om de rechtsstaat goed te doen functioneren en verder te ontwikkelen.

Kenmerk van de rechtsstaat is:

De gelijkwaardigheid en gelijkberechtigdheid van alle personen en groepen, ongeacht godsdienstige, kulturele, ethnische of sociale verschillen; het zich houden aan de op democratische wijze tot stand gekomen rechtsgeldige besluiten en regelingen, zowel door de burgers als door de overheid zelf; het meespreken van de burgers in het bestuur, allereerst door vrije en geheime verkiezingen.

- 2-1 Bij het regelen van de samenleving d.m.v. wetten en verordeningen dient de overheid per bestuurlijk nivo zich zoveel mogelijk te beperken tot het vaststellen van wettelijke kaders. Een te gedetailleerde regeling van de samenleving op landelijk nivo holt de bevoegdheid en verantwoordelijkheid van de burgers en hun vertegenwoordigers uit en werkt ambtenarij in de hand. De praktische uitwerking van de genoemde kaders dient zoveel mogelijk door overleg en samenwerking van de betrokkenen tot stand te komen. Waar dit tot willekeur zou kunnen leiden, dient onderlinge afstemming op centraal nivo plaats te vinden.
- 2-8 Het dragen van een politieke verantwoordelijkheid voor het politie-beleid moet nader en wettelijk worden geregeld.
- 2-11 Met kracht moet worden gewerkt aan de directe behoeften van allochtonen, m.n. nederlanders van Surinaamse afkomst, teneinde:
  - een integratie in de Nederlandse samenleving zo soepel mogelijk te doen verlopen;
  - alle mogelijkheden open te houden voor een remigratie.

3. Onderwijs

- 3-1 Het onderwijs dient gericht te zijn op een leren niet-konkurrerend samenleven en samenwerken, waarbij de leerlingen worden toegerust tot een zich op persoonlijke wijze inzetten voor een leefbare, vreedzame en rechtvaardige wereld.
- Onderwijs moet dienstbaar zijn. De school tot nu toe heeft te veel een selektieve functie. Leerlingen in achterstand-situaties wordt tekort gedaan.
  - Onderwijs dient een **emancipatorisch** karakter te hebben, moet mensen mondig maken en hen in staat stellen zelf vorm te geven aan een samenleving.
  - De **sociale vorming** is een belangrijk aspekt. Opvoeden tot een werkelijk democratische instelling (attitude).
  - Onderwijs dient een bijdrage te leveren voor het **doorbreken van rolpatronen**.
  - De kwaliteit van het onderwijs wordt niet alleen bepaald door de hoeveelheid kennis die wordt bijgebracht; aspecten zoals initiatief nemen, verantwoordelijkheid dragen, nemen ook een belangrijke plaats in.
  - Onderwijs moet de flexibiliteit van mensen vergroten.
  - Onderwijs zal een bijdrage moeten leveren tot het afbreken van vooroordelen.
  - **Vredesonderwijs** dient een geïntegreerd onderdeel te zijn van het onderwijs.
  - **Multikultureel onderwijs** levert een belangrijke bijdrage tot evenwichtige akkulturatie (waardering en respect voor elkaars kulturen).
  - **Kreativiteit** in volle betekenis van het woord zal ruim aandacht dienen te krijgen in het onderwijs.
- 3-4 Het beleid zal er op gericht moeten zijn voor kinderen uit elk sociaal milieu de mogelijkheid te bevorderen dat zij, afhankelijk van hun aanleg, Nederlandstalig onderwijs kunnen volgen. Bijzondere aandacht moet worden gegeven aan het onderwijs voor kinderen met een niet-Nederlandse kulture.
- 3-14 Vanaf het achttiende jaar moet iedere student financieel onafhankelijk kunnen zijn van zijn ouders/opvoeders/voogden.
- 3-17 In het kort middelbaar onderwijs zal meer rekening gehouden moeten worden met op de toekomst gerichte leerstof. Tevens zullen meer mogelijkheden moeten worden geboden voor individuele ontplooiing van leerlingen.

4. Sociaal-Economisch Beleid

Ontwikkelingssamenwerking

- 4-10 Gerechtigheid en vrede dienen te worden bevorderd door ieder mens te bevrijden van armoede en honger, rechteloosheid en uitbuiting. De fundamentele oorzaken hiervan in de wereld liggen in de oneerlijke verdeling van kennis, macht en bezit. De EVP tracht de noodzakelijke veranderingen met democratische middelen te bereiken,

5. Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stadsvernieuwing

- 5-1 Een van de sociale grondrechten van onze tijd is het recht van de burger op een goede en betaalbare woning. Het is daarom de plicht van de overheid een zodanig volkshuisvestingsbeleid te voeren, dat de burgers ook inderdaad van dit recht gebruik kunnen maken.
- 5-6 Kwaliteitsaanpassing van de oude woningvoorraad is eveneens urgent, uiteraard met gelijktijdige aanpassing van de huren op basis van woongenot.
- 5-7 Bij het huursubsidiebeleid dient er van te worden uitgegaan, dat een huur van 17% van het bruto-modale inkomen als normaal geldt. Huurders met lagere inkomens zullen via een Wet op de individuele huursubsidie een toeslag op die huur kunnen ontvangen. Huurders met hogere inkomens zullen bij het huren van woningwetwoningen op overeenkomstige wijze een toeslag op de huur betalen. De uitvoering van deze regeling dient te geschieden door de gemeenten.
- 5-8 De verhuurprijzen van kamers e.d. dienen door de huur-advies-kommissies te worden vastgesteld op aanvraag van de verhuurders. Deze advies-kommissies moeten daartoe worden omgebouwd tot vaststellingskommissies. Verhuurders dienen wettelijk te worden verplicht de op schrift gestelde huurvaststelling te tonen aan potentiële huurders en een afschrift daarvan te geven aan de huurders.
- 5-9 Verlaging van het BTW-tarief voor woningen met een kostprijs tot f 100.000,— (een eerste levensbehoefte) tot 4% is zeer gewenst. De inkomstenderving voor de overheid wordt, althans gedeeltelijk, gekompenseerd door lagere stichtingskosten en dus lagere objectieve subsidies. De renteaftrek voor hypotheeklen op eerste woningen geldt slechts voor een hypotheekbedrag tot f 250.000,—.
- 5-10 De positie van de huurder dient versterkt te worden o.m. door hem direkter te betrekken bij het volkshuisvestingsbeleid via inspraak in nieuwbouwplannen en sanerings- of vernieuwingsplannen.
De invoering van een uniform huurcontract is dringend gewenst.
- 5-12 Ter bevordering van een efficiëntere woonruimte-distributie, dient vereenvoudiging en stroomlijning van de bestaande distributieregelingen met spoed ter hand te worden genomen.
- 5-13 De totstandkoming van een 'Volkshuisvestingwet', waarin nieuwbouw, stadsvernieuwing, leegstand en woonruimteverdeling in samenhang geregeld worden, is hoogst urgent. Daarmee wordt een eind gemaakt aan de onduidelijkheid die de veelheid van regelingen thans veroorzaakt.
- 5-14 Decentralisatie van het volkshuisvestingsbeleid en verkorting van de langdurige goedkeuringsprocedures is eveneens urgent.
- 5-15 Bij het toewijzingsbeleid van woonruimte dient er geen onderscheid te worden gemaakt tussen gezinnen en andere samenlevingsverbanden.

8. Welzijn

8.2. Maatschappelijk Werk

- 8-2-1 Bewoners van bejaardentehuizen hebben recht op medezeggenschap bij beslissingen, die van invloed zijn op hun levensomstandigheden. De bejaarde moet geïntegreerd blijven in de samenleving en dit is alleen mogelijk door een kleinschalige opzet.
- 8-2-4 In het welzijnsbeleid moet speciale aandacht besteed worden aan de positie van de langdurig werklozen. De activiteiten zullen met name gericht zijn op het voorkomen van vervreemding via individuele begeleiding en sociaal culturele projecten.
- 8-2-6 Het buurt- en clubhuiswerk draagt in belangrijke mate bij aan het vermindern van de kontaktarmoede van de huidige samenleving, aan verbetering van het welzijn van kansarme groepen en aan het zich verantwoordelijk voelen van burgers voor hun woonomgeving. Derhalve verdient het krachtige steun van de overheid.

8.3. Cultuur en recreatie

- 8-3-2 Het cultuurbeleid dient gericht te zijn op het scheppen van de mogelijkheden voor brede lagen van onze bevolking daadwerkelijk deel te nemen aan culturele activiteiten.
- 8-3-4 Bevordering van voorlichting over de achtergronden van de culturele en ethnische minderheidsgroepen in onze samenleving.
- 8-3-5 Extra aandacht dient te worden gegeven aan de moeilijkheden, die voortkomen uit de zogeheten 2e generatieproblematiek.
- 8-3-11 Er moet naar gestreefd worden, dat zendgemachtigden de status van vereniging krijgen. De verdeling van de zendtijd dient dan afgemeten te worden aan de hand van het aantal leden en niet aan de hand van abonnees van een omroepblad.

9. Justitie

- 9-1 Ons strafrecht mag niet vooral beschermend zijn voor de 'gevestigde' orde. In onze tijd van steeds mondiger wordende burgers moet bescherming voor allen worden geboden met een aksent op de zwaksten in de gemeenschap.
- 9-2 Het moet een onderdeel van het justitieel beleid worden in samenwerking met de vele betrokken instanties te komen tot grotere activiteit op het gebied van preventie.
- 9-3 Het justitieel beleid bij misdrijven moet in de eerste plaats gericht zijn op een zo groot mogelijke kans van een geslaagde terugkeer van de ontspoorde in de samenleving. Inschakelen van de delinkwent bij het herstellen van door hem/haar aangebrachte schade moet worden overwogen.
- 9-9 Er dient sprake te zijn van één behandeling voor alle samenlevingsvormen, waarin sprake is van een duurzame relatie en een gezamenlijk gevoerde huishouding.
- 9-15 Gemeenten dienen verplicht te worden diskriminerende bepalingen uit de Algemene Politieverordening te schrappen, en bestaande gegevens, verworven op grond van deze diskriminerende bepalingen, te vernietigen.
- 9-17 De EVP is van mening, dat mensen hun geloof of overtuiging vrijuit moeten kunnen beleven.
- Wij staan daartoe de volgende overtuiging voor:
1. Versoepeling van het asielrecht voor hen, die om hun godsdienstige overtuiging uit hun land zijn gevlucht.
  2. Het scheppen van mogelijkheden in het arbeidsrecht, waardoor islamieten, joden, hindoes etc. hun religieuze verplichtingen kunnen vervullen.
  3. Het verlenen van gunstige voorwaarden ter opbouw van het eigen godsdienstige leven van islamieten, joden, hindoes etc.
- 9-18 Een ruimhartig toelatingsbeleid t.a.v. al diegenen, die buiten onze grenzen worden behandeld in strijd met de rechten van de mens of worden vervolgd vanwege godsdienst, politieke overtuiging, geslacht of seksuele geaardheid:
- a. Vluchtelingenbeleid.
    1. inhoudelijke herziening van het vluchtelingenbeleid.
    2. Aktief internationaal overleg over de bijdrage, die de westelijke wereld aan de knelpunten zou kunnen leveren.
  - b. Nederland dient het initiatief te nemen tot een internationale regeling van de status van de zigeuners, in verband met de toelating tot de verschillende landen.
  - c. Faciliteiten m.b.t. het aanvragen c.q. verlengen van een verblijfsvergunning dienen met name in de grote steden, te worden verruimd.
- 9-19 Vreemdelingenbeleid:
Aanvragen voor een verblijfsvergunning moeten niet langer worden getoetst aan het positieve belang van verstrekking ervan voor de nederlandse samenleving. Wanneer de nederlandse samenleving niet aantoonbaar (behoorlijke) schade wordt berokkend, is aan dit deel van de voorwaarde tot het verlenen van de verblijfsvergunning voldaan.
- 9-20 Uitzwijzing van vreemdelingen kan alleen geschieden door middel van een gerechtelijke uitspraak. Daarbij is beroep mogelijk op een hogere rechtsinstantie. Pas na uitspraak in dit beroep kan tot uitwijzing worden overgegaan.
- 9-21 Beslissingen omtrent al of niet verlenen, al of niet verlengen of al of niet intrekken van een verblijfsvergunning moeten met enige spoed worden genomen.

EVANGELISCHE VOLKSPARTIJ

Postbus 1090
3800 BB Amersfoort
Telefoon 033 - 1 55 08
Postgiro: 559552 t.n.v. EVP, Amersfoort